

много лесно ще можем да си представимъ, какъ е живѣлъ нашиятъ прадѣдъ въ тази пещера.

Ние вече видѣхме, че начупенитѣ кости принадлежатъ изключително на диви животни. Това показва, че тия пещерни хора сж се занимавали главно съ ловъ. Тогава въ околността на Карлуково сж пасли многобройни стада отъ диви коне, диви говеда, елени, скитали сж пещерни мечки, хиени, носорози, мамути, вълци, и пр. Тѣзи животни, които по-късно сж измрѣли, сж служили главно за ловъ на нашия прадѣдъ.

*
* *

Да посетимъ пещерата зиме. Вънъ е студено. Снѣжна буря разстила бѣла покривка върху голото каменисто плато. Щемъ не щемъ, принудени сме да диримъ подслонъ подъ нѣкой скаленъ навесъ или нѣкоя пещера. Влизаме въ „Темната дупка“. За насъ бурята престава, и само нѣколко метра отъ входа ѝ лѣхва приятна топлина. Подътъ ѝ е сухъ и топълъ. Спокойно можемъ да поседнемъ и си отпочинимъ.

Сега можемъ да си представимъ, каква благодать е била тая пещера за ония хора, които не сж умѣли да строятъ жилища, още повече, като имаме предвидъ, че тогава зимитѣ сж били много по-сурови и продължителни. Едва ли нашиятъ прадѣдъ е можелъ да желае нѣщо повече отъ този подслонъ.

И така, той има жилище. Въ него семейството му се настанява близо къмъ входа на пещерата, дето е достатъчно свѣтло. Насѣдатъ около хубавата жаръ на огнището. Едни се грѣятъ, други се занимаватъ съ изработване на кремъчни стрели, копия, шила. Женитѣ миятъ животински кожи и приготвятъ нѣщо като дрехи. Гладътъ обаче почва да ги измъчва. Зима е. Нѣма плодове, гъби, сочни корени, насѣкоми, червеи, охлюви, птичи яйца, и пр., съ които нѣща лѣтно време поне отчасти биха задоволили глада си. Бездруго ще трѣбва да се убие или хване какво да е животно. Опитнитѣ ловци решаватъ сутринта рано да излѣзатъ на ловъ. Обличатъ се добре, навиватъ на краката си животински кожи, нарамватъ лжковетѣ, грабватъ въ ржце дългитѣ си копия, а върху пояситѣ си закачватъ дебели и тежки дървени боздугани и тръгватъ. Разбира се, че тѣ сж нѣколко души. Не далечъ отъ пещерата, върху една оголена отъ снѣга поляна, пасе стадо диви коне. Ловцитѣ размѣнятъ по нѣколко думи, придружени съ странна мимика. Двама отъ ловцитѣ се отдѣлятъ и скоро изчезватъ. Другитѣ обграждатъ стадото, като му даватъ възможность да бѣга къмъ грамадната пещера „Проходна“. Планътъ е хитро скроенъ. Съ ужасни викове и стрели коне-